

»Ne izgubljam časa, takoj grem v srž stvari«

Pogovor z Nino Mitrović Po sredini premieri v **SNG Nova Gorica**, kjer se hrvaška dramatičarka predstavlja z intimno dramo *Srečanje*

Nina Mitrović (1978) velja za eno najuspešnejših in plodovitih hrvaških dramatičark mlajše generacije. Diplomirala je iz dramaturgije na Akademiji dramske umetnosti v Zagrebu, magistrirala pa iz scenaristike na Londonski filmski šoli. Njen bogati dramski opus obsega več nagrajenih dram, monodram in scenarijev ter je prepoznaten v različnih evropskih državah in ZDA.

KATJA ŽELJAN

V Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica se z njenim delom ne srečujejo prvič. V sezoni 2006/2007 so namreč uprizorili delo *Ta postelja je prekratka ali Samo fragmenti*, ki je bilo leta 2005 na mednarodnem natečaju *Nova evropska drama* berlinskega festivala *Theatertreffen* izbrano med sedem najboljših ter leta 2007 prejelo nagrado *marul* na festivalu *Marulićevi dnevi*. Intimna drama *Srečanje*, ki so jo v Novi Gorici v sredo premierno uprizorili v režiji Primoža Beblerja, je dobila prestižno nagrado Marina Držića, ki jo podeljuje hrvaško ministrstvo za kulturo.

Veljate za izrazito družbenoangažirano avtorico, saj je večina vaših del refleksijska povojne stvarnosti nekdanje Jugoslavije. In vendar ste se v zadnjem času osredotočili na bolj intimne teme. Od kod ta preobrat?

Ne vem. Ko sem začela pisati, sem bila zelo mlada. Imela sem visoke ideale, hotela sem spremeniti svet. A z leti prideš do spoznanja, da se svet ne bo kar tako spremenil in da se v osnovi pravzaprav ne menja. To je privedlo do razočaranja in hkrati spoznanja, da lahko spremeniš le sebe. To lahko naredi vsak posameznik, še najbolj tako, da spremeni način življenja.

Srečanje je vaše najbolj minimalistično delo doslej. Minimalizem se tu navezuje predvsem na tekst in dialoge v njem. Zanima me namreč ekonomičnost jezika. *Fragmente* sem pisala

v angleščini, s čimer sem pridobila ekonomičnost, saj to ni moj materni jezik. Če bi pisala tekst v hrvaščini, ga najbrž nikdar ne bi napisala, predobro bi se zavedala dejstva, koliko me vsak stavek razkriva. V angleščini sem uporabljala izključno izraze iz vsakodnevnega govora in to mi je bilo zelo všeč. Če pogledate *Fragmente*, pravzaprav nimajo veliko besed, slovar je zelo omejen, pa vendar lahko tako precej poveš. Ko se spremenijo okoliščine, dobi jo iste besede drugačen pomen. **Ste tako hoteli zgraditi distanco?**

Mislím, da ne. Tekst lahko delam dva, tri mesece, nato pa ugotovim, da ni v redu, da ne gre v srž stvari, da je dolgočasen, in ga zato vržem v koš. Če česa ne prenesem, je to, da je teater dolgočasen. Prvo verzijo *Srečanja* sem napisala zelo hitro. Tema me je pritegnila, moja glavna misel je bila komunikacija med očetom in sinom. Nemogoča komunikacija, tako z ene kot druge strani. Tekst sicer odpira še veliko drugih tem, a to je bila glavna točka.

Vaša dela uprizarjajo v različnih gledaliških okoljih. Kako se je občinstvo odzvalo na te različne interpretacije?

Kako občinstvo sprejme delo, ni vedno kulturološko pogojeno, pomembnejša je kakovost produkcije. S *Fragmenti* sem, denimo, imela veliko več uspeha v tujini kot na Hrvaškem. Tam je bila produkcija slaba, po treh ali štirih ponovitvah so predstavo umaknili z odra. V drugačnih produkcijah je isti tekst pobiral nagrade, seveda tudi na račun kakovostne produkcije.

Srečanja, s katerim se prav zdaj predstavljate v Novi Gorici, na Hrvaškem menda še niso uprizorili. Ne, res ne. Tam me poznajo kot avtorico socialnih in političnih tem, ne pa tudi intimnih. Je pa

bilo *Srečanje* krstno uprizorjeno marca letos na londonskem festivalu *Labfest*, v Theatre 503, v produkciji Fat Git Company. V ožji izbor festivala je bilo izbranih le šest tekstov, tudi moj, ki edini v originalu ni bil napisan v angleščini.

Boste tudi v prihodnje ostali v sferi intime?

Za zdaj ja. Zanimajo me notranja prebiranja, tisto, kar človek doživlja in dela znotraj sebe. Pravzaprav največkrat otežuje življenje prav samemu sebi. Napake, ki jih delamo, so očitno sestavni del vseh nas.

Fragmenti in Srečanje imata vseeno blag, a odločen optimistični predznak.

Res je. To pa zato, ker imam v osnovi pozitiven pogled na življenje, čeprav ne gojim iluzij, da se spremembe lahko zgodijo čez noč. Znova seveda govorim o človekovem delu na sebi. **Je razčiščevanje intimnih poglavij med očetom in sinom v Srečanju večna tema ali vseeno nosi predznak 'balkanskosti'?**

Na Hrvaškem bi rekli, da niso prav takšni ... A ne govoriva o tem. Gre za ta dva človeka, družino. Vsaka družina ima svoje specifičnosti in ni le kulturološko pogojena. Prav tako ima vsaka družina svojo dinamiko. Mi s sferami življenja igramo igre. V družinah so vloge velikokrat porazdeljene in v življenju potem spet iščemo ljudi, s katerimi bi ponavljali te igre. Knjiga Erica Berna *Games People Play* bi morala biti na tem področju obvezna literatura.

Veljate tudi za avtorico ostrih stavkov in jezika. Postajate z leti milejši?

O *Srečanju* mislim, da je moj najostrejši tekst doslej. Žaljiost v njem je najmočnejša in gre najgloblje. A to je stvar mojega temperamenta in karakterja. Nisem človek, ki ovinkari, zelo sem direktna. Vedno grem v srž stvari, in to takoj. Ne izgubljam časa. Mislim, da moram tako tudi pisati. Ne morem biti nekaj kot pisec, v življenju pa nekaj drugega. Življenje in pisanje gresta pri meni z roko v roki.

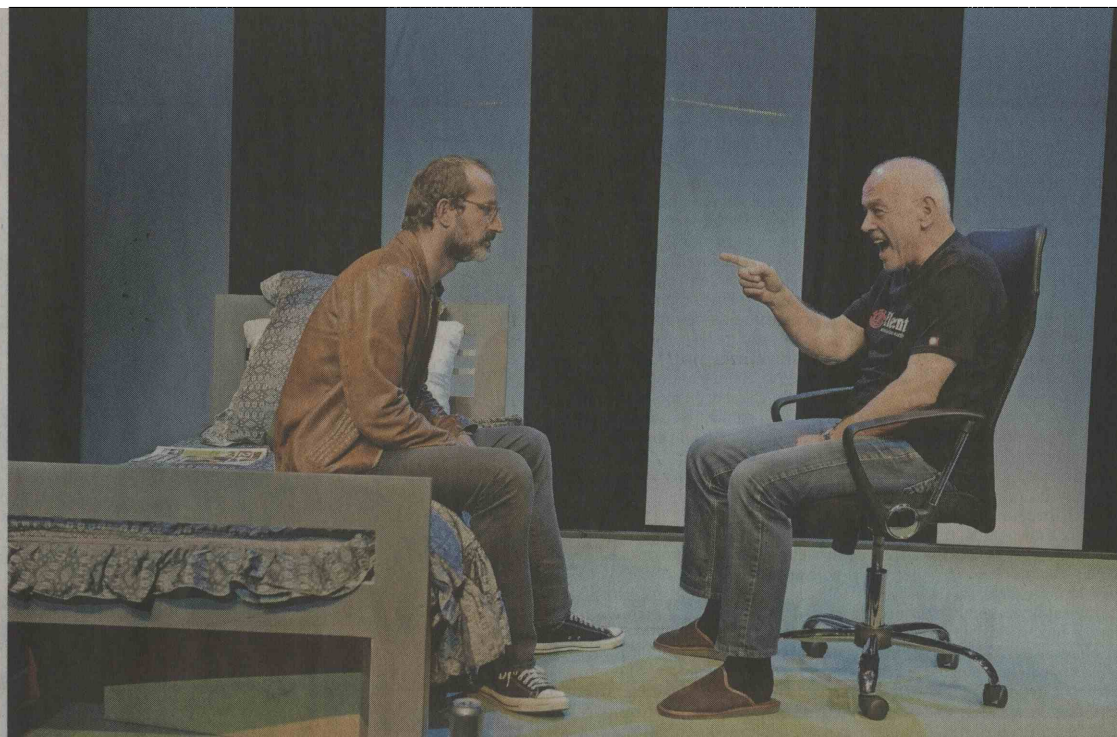
Page: 20

Reach: 130000

Country: SLOVENIA

Size: 734 cm2

2 / 2

Bine Matoh (desno) in Blaž Valič v predstavi *Srečanje* avtorice Nine Mitrović. Režiral jo je Primož Bebler. FOTOGRAFIJI SNG NG

Umrli Primož Bebler (1951–2013)

Po daljši bolezni in svoji zadnji premieri je v sredo umrl režiser Primož Bebler. Rodil se je v New Yorku, osnovno šolo je obiskoval v Parizu in Džakarti. Leta 1976 je diplomiral iz gledališke režije na Fakulteti dramskih umetnosti Univerze v Beogradu in nekaj let deloval po srbskih gledališčih, leta 1992 pa se je preselil v Slovenijo. Od leta 1994 do 1997 je bil umetniški vodja SLG Celje, kjer je ustanovil malo sceno Oder pod odrom, jeseni leta 1998 pa je za deset let prevzel umetniško vodenje Primorskega dramskega gledališča Nova Gorica.

Njegov mandat so zaznamovali ambiciozen repertoar, pomlajen igralski ansambel in številna gostovanja v tujini. Leta 1994 je sodeloval tudi pri ustanovitvi *Primorskega poletnega festivala*, leta 1998 je postal umetniški vodja prireditve. Leta 2009 je za krajši čas prevzel umetniško vodenje SSG Trst. V **SNG NG** so ob njegovi smrti zapisali: »Primožovo srce je živelo za gledališče, v naših srcih bo živel naprej.«

T. J.

